

COLUMN

Pim Lindeman

Chef redactie Almelo

Groepje bedelaars maakt voor rest kapot

Toen ik het nieuws hoorde dat Almelo extra maatregelen neemt tegen overlast door bedelaars dacht ik even: Geef ze een baan, er wordt overal personeel gezocht. Maar toen ik hoorde welke smeerpipen in de stad om geld vragen wist ik wel genoeg. Die wil je niet aan het werk hebben.

Het is in Almelo vanaf nu verboden om te bedelen in de binnenstad. Nou was het bepaald niet zo dat je op elke straathoek struikelde over een armoedig type, maar kennelijk was er wel genoeg aanleiding om er iets aan te doen.

Een rondgang langs winkels aan het Van Goghplein, de hotspot van bedeloverlast, sprak boekdelen. Waar bedelen vroeger betekende dat iemand met een al dan niet verzonden zielig verhaal om een euro vroeg, gaat het tegenwoordig soms gepaard met agressie en narigheid.

Met name twee beruchte bedelaars maakten het erg bont, bleek uit ervaringen van winkelpubliek en kassamedewerkers. Met als dieptepunt: een

bedelaar die zijn broek naar beneden trok en uit woede zijn behoefte deed op straat.

Dat de gemeente korte metten maakt met dit gedrag is logisch. Maar ergens is het ook jammer dat het nodig is. En dan niet eens, omdat bedelen in het rijke Nederland niet nodig zou moeten zijn. Nee, zwervers en andere bedelaars geven op hun manier kleur aan een stad. Kijk naar Enschede, waar zwerver Arnoud bekend werd als 'de man van de losse euro', omdat hij daar op kenmerkende wijze altijd om vroeg. Onverzorgd, verslaafd en toch liefdevol.

Ook Almelo kende lange tijd een groep zwervers die de hand ophield. Meestal rond de inmiddels verdwenen Albert Heijn in de Havenpassage. Een van hen vertelde stoer in *Tubantia* dat voor hem 'het leven pas begon na vijftien halve liters bier'. Je kende de koppen, liep er het liefst omheen, maar ze hoorden ook bij de stad.

Aan al deze daklozen kleefde een verhaal, meestal gekenmerkt door trieste gebeurtenissen, overmacht of foute keuzes. De overlast blijft meestal beperkt, omdat ze daar zelf ook geen baat bij hebben. Het is daarom jammer dat twee agressievelingen de gemeente nu dwingen strakker op te treden. Maar kennelijk maakt ook onder bedelaars een kleine groep het kapot voor de rest.

Een bedelaar trok woedend zijn broek naar beneden en deed z'n behoefte op straat

Als er kinderen meegaan krijg ik voortdurend vragen. Dat is toch wel leuk

– Jan Meijer, stadsgids in ruste

► 90-jarige stadsgids Jan Meijer verhaalt

‘Wist jij dat Almelo

Jan Meijer weet dat Almelo lang geleden een nederzetting was op wat stuifzand van stuwwallen. Een dorpje. Later werd het de rijkste stad van Twente. Hij kan het weten, want hij was ruim twaalf jaar stadsgids. Onlangs werd hij 90 jaar. Tijd om te stoppen.

Hans Brok

Almelo

We zitten op een bankje voor het 't Wetshuys. Een historische locatie, zegt Meijer. Maar wie met hem praat komt er snel achter dat bijna elke vierkante meter in Almelo wel historische is. Bij elk pand, straatnaam of monument heeft hij een verhaal. Hem een wandelende encyclopedie noemen is een understatement.

Voor een gewezen automonteur uit het Groningse Roden een opmerkelijke prestatie. „Nou, zo gek is dat niet hoor”, zegt hij bescheiden. „Ik ben bij de overheid terechtgekomen en in Almelo lang chef buitendienst van de gemeentereiniging geweest. Dan is de hele stad je klant en kom je op alle mogelijke plekken. Dan leer je de stad goed kennen.”

Honderden rondleidingen gaf hij in die ruim twaalf jaar als stadsgids. Met families, vrouwenvereniging, organisaties en zelfs het college van B en W ging hij op pad. Eigenlijk vindt hij dat nieuwe raadsleden een keer met een gids door Almelo moeten gaan. Om ze bij te praten over de stad waarin ze werken. Tot zijn spijt was daar niet veel animo voor...

Aimabel mens

Hij formuleert het netjes, want Meijer is een aimabel mens. Zelfs over het veelbesproken terras dat jaren terug voor het historische monument 't Wetshuys is gebouwd oordeelt hij mild. „Als je het vanuit deze hoek bekijkt, dan valt het wel mee”, zegt-ie. Hij laat een zelfgemaakte foto zien. „Nou ja, misschien was een andere kleur beter geweest...”

Niet alleen volwassenen hingen aan zijn lippen, ook kinderen. Waarmee hij de aanname ontkracht dat de jeugd niet zo in geschiedenis is geïnteresseerd. Meijer: „Dat heb ik niet gemerkt in elk geval. Als er kinderen meegaan krijg ik voortdurend vragen. Wat is dit meneer, wat is dat me-

neer? Dat is toch wel leuk.”

Toen hij stadsgids werd verdiepte hij zich meer in de geschiedenis van Almelo. Met zijn fenomenale geheugen sloeg hij de ontelbare feiten op en zag de verbanden in de stad. Noem hem een pand of een onderwerp en er komt stroom verhalen los.

Waaronder best bijzondere wetenswaardigheden. Zoals bijvoorbeeld het feit dat Almelo altijd heel tolerant is geweest voor

NECROLOGIE

1967 - 2022

Jan Veneklaas was altijd de vrolijke noot

Verenigingsman Jan Veneklaas is dinsdag op 55-jarige leeftijd overleden. Bekenden van de Rijssenaar met het syndroom van down omschrijven hem als vrolijk en markant. Onder meer bij Excelsior '31 en het Rijssens Mannenkoor wordt Veneklaas gemist.

Begin jaren negentig sloot Veneklaas zich aan bij het G-team van de voetbalclub Excelsior '31. Daar kreeg hij een vast plekje onder lat. Ook toen het team door een gebrek

aan leden uit elkaar viel, bleef hij zich actief inzetten voor de vereniging. Jan was een trouwe supporter van het eerste elftal van Excelsior en had een vaste plek langs de lijn waar hij samen met zijn zwager naar de wedstrijden keek. Steevast dronk hij er in de rust een 'sneeuw-witje'. De Rijssenaar was niet alleen bij de wedstrijden voor de sportieve prestaties, maar juist ook voor de gezelligheid. „Hij was een positieve jongen”, vertelt Harald Eertink, voorzitter van Excelsior '31. „Zijn beperking was geen echte beperking. Hij was juist heel betrokken en kon grappig uit de hoek komen. Een uniek en bijzonder ie-

mand die gemist gaat worden.” Niet alleen bij het voetbal stond hij bekend om zijn vrolijke noot. Ook was hij vaste waarde bij het Rijssens Mannenkoor. „Jan was jarenlang elke donderdagavond van de partij op onze repetities”, vertelt voorzitter Gertjan Klein Legtenberg. „Een aantal koorleden haalden hem dan op en brachten hem weer thuis.” Bij repetities, maar ook op de Bühne kreeg Jan geregeld de ruimte om het dirigeerstokje over te nemen en de show te stelen. Het is dan ook een gemis voor het koor, aldus Klein Legtenberg.

– Yvet Maassen

▲ Jan Veneklaas. „Zijn beperking was geen echte beperking.”

nog één keer over de rijke historie van de stad

ooit rijkste stad van Twente was?

◀ Jan Meijer was ruim twaalf jaar stadgids. Hij stopt, want hij werd 90. FOTO WOUTER DE WILDE

sen geloven dat nooit als ik het vertel, maar toch is het zo.”

Met zoveel kennis in het hoofd moet het bijzonder zijn zelf door de stad te lopen. Van elke Almelo-gevel kent hij immers de geschiedenis. Toch heeft hij in die rijke historie toch nog wel zo zijn voorkeuren.

Doelenstraat en Schans

Meijer: „Weet je wat ik nou een leuk straatje vind? De Doelenstraat. Weet je waar die naam vandaan komt? Dat is een grappig verhaal. Dat heeft een militaire achtergrond. Vroeger werd Almelo nog wel eens belaagd. En er was toen een Vrouwe van Almelo die een clubje mensen instelde voor de verdediging van de Stad Almelo. Een soort militairen. Die lui oefenden met hun handbogen, voetbogen en musketten in dat straatje. Doelen heette dat. Daar is de straat naar vernoemd. En weet je wat ook leuk is? Halverwege zit een dwarsstraatje, de Schans. Dat was een verhoging waarachter ze zich konden verschansen. Lag op de grens van Stad en Ambt Almelo. Leuk hè. Ach, er zijn zoveel van dit soort verhalen.”

De laatste keer

Maar hoe boeiend de geschiedenis ook is, Jan Meijer praat er geen groepen meer over bij. Twee weken terug had hij zijn laatste rondleiding. „Ik ben nu 90 en urenlang lopen door de stad wordt moeilijker”, zegt hij. „Een mooi moment er een punt achter te zetten. Ik heb in mijn leven veel vrijwilligerswerk gedaan. Soms voelde dat als een verplichting, maar het gidsenwerk zag ik altijd als hobby. Verschillende keren dacht ik daarbij terug aan de woorden van één van mijn vroegere chefs. Hij zei dat je de moeite moet nemen over dingen na te denken. Dat heb ik altijd gedaan. Als je nadenkt, dan groeit er wat.”

nieuwkomers en andersdenkenden. Almelo was al ‘inclusief’, eeuwen voordat dit woord daarvoor werd gebruikt. Meijer: „De Heren van Almelo waren veel ruimdenkender dan de meeste mensen beseffen. De tolerantie ten aanzien van andersdenkenden loopt als een rode draad door de geschiedenis van Almelo. In Almelo mochten bijvoorbeeld de doopsgezinden na de reformatie gewoon kerkdiensten houden. En hoewel

het katholicisme tot 1850 verboden was verkocht Almelo al tachtig jaar daarvoor een stuk grond aan de Boddestraat om daar een kerk te bouwen. Best opmerkelijk.”

„En vergeet ook niet de moslims die hier in 1980 een moskee bouwden. Een van de eersten in Nederland. Nu komt er een nieuwere en grotere en ook dat gaat zonder grote problemen. Dat zit toch in de lijn van de Heren van Almelo die

Almelo de rijkste stad. Haha, leuk hè

– Jan Meijer, stadsgids in ruste

altijd een brede blik hadden op de economie en de maatschappij. Zeer vooruitstrevend.”

Sommige feiten vertelt hij met een grote glimlach. Omdat hij al vooraf weet hoe er gereageerd wordt. Meijer: „Wist je dat Almelo een tijd met afstand de rijkste stad van Twente was? Ook door de Heren van Almelo die actief industrie naar zich toe haalden om de economie te stimuleren. Almelo de rijkste stad. Haha, leuk hè? Men-

ALMELO

Indiëherdenking ‘Almelose jongens’ zorgt voor kippenvel in de tropische hitte

Onder tropische condities werd gistermiddag, na twee jaar coronastilte, de Indiëherdenking in het Almelose Hagenborgpark gehouden.

Zestien Almelose militairen die tussen 1945 en 1962 in het voormalige Nederlands-Indië en Nieuw-Guinea zijn gesneuveld, werden herdacht. Tijdens de plech-

tigheid werden ze liefdevol ‘onze Almelose jongens’ genoemd. De zestien namen op de gedenksteen onder het alleszeggende kopje: ‘Zij die niet terugkwamen’.

Dodenappèl

De omgekomen militairen kregen de eer die hen toekomt. De bijeenkomst begon met het dodenappèl, verzorgd door leden van de Veteranen Sociëteit Enschede. De namen van de militairen werden

hardop uitgesproken en door saluerende veteranen present verklaard. Daarmee werd de toon gezet van een respectvolle herdenking in de openlucht van het Hagenborgpark. Met een passend decor van enkele militaire voertuigen van Keep them Rolling. En een militaire erewacht gevormd door (jonge) Almelose veteranen. Er was koormuziek, solozang en poëzie. Maar de vertrouwde ingrediënten

van een dodenherdenking zorgden toch voor de meeste emotie in het park. Het taptoesignaal van trompettist Tom Grobben bracht kippenvel onder de tientallen bezoekers in de tropische hitte. De minuut stilte, de samenzang van het Wilhelmus, de kranslegging en het defilé langs het monument gaven de ceremonie een passende lading.

– Henk van Schuppen

▲ Kranslegging bij de Indië-herdenking in het Hagenborgpark. FOTO: RIKKERT HARINK